

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Felicitations to the Speaker.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು ಜಯಗಳಿಸುವ ಭರವಸೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ರೇಡಿಯೋ ಅನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು ಎಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 54 ರಷ್ಟು ಮತವಿರಲಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ 46 ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ 54 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆದರೂ ಜನತೆ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಯಾರೂ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಏನು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಏನು ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಂದು ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒಂದು ವಿಚ್ಛೇದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಪದವಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರವರೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮಗೆ “ಬ್ರೂಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ” ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಏಕೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಬಹು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬ್ರೂಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಎಂಬುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಬಿಡಿ, ಯಾವುದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸವ.

ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಇಷ್ಟೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾದರೆ, ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ನೆಲ್ಸನ್ ವಿನಯಶಿಲರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮಾನಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ)

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ತಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಡ ಬೇಕು, ಅದರ ಬದಲು ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಭೇದ ಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದುದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿಯಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರ ಕೇಳಿಕೆಗಳಿಗೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ; ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದು ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ತಾವು ಒಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಯರಾಗಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಸುಯೋಗ ದೊರಕಿತ್ತು. ನೀವು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚುನಾವಣೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಿರೇನೋ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆದರೂ ತಾವು ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಏನಲ್ಲ ಎಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ 'ಬ್ಯಾಕ್ ಬಿಂಜರ್' ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಆ ರೀತಿಯೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸದೆ ಇದ್ದಂತಹವ ರೇನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾಗ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಠಾಂಜಿನಲ್ಲಿದ್ದು ವಿರಾಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೆಂದೇನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಮಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕುಳಿತು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ವಾಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಮೇಲೂ ಈಜುಬಲ್ಲರು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಒಳಗೂ ಈಜುಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಎರಡು ಅನುಭವಗಳಿಗೂ ತಾವು ಪಾತ್ರ ರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಗೌರವವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು ಪಡೆದಿರುವ ಅನುಭವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಮಗೆ ರಾಜಕ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದು ಇದೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಾವು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಎಂದರೆ ಜಪಾನ್, ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಹೀಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ, ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಬುದ್ಧಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದೀರಿ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿಯೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಅನುಭವಗಳು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಪರ್ಯಟನದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅನುಭವ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ; ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ, ತಮಗೆ ಈ ಮಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಅನುಭವವೂ ಇದೆ, ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೈಲ್ವೆ ಯೂನಿಕ್ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೂ ಸೆನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಭವ; ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಚಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅನುಭವ ಪಡೆದು ಇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ, ತಾವು ಯಾವ ಗಂಡಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಯಾವ ಗಂಡಸಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಕೆಡ್ಡೆದ ಹಾಗೂ ಧೈರ್ಯ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಗುಣ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನನಗೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಮತ್ತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕದಿರುವ ಗುರುತು ಇದೆ, ಆ ತಕ್ಕದಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಗುಣವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೂಡ ಬೇಕಾದ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಾವು ಚಿವಲ್ರೂಸ್ (Chivolrous) ಆಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ತಾವು ಈ ಇನ್ನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗೌರವವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕು, ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾಗಿರುವವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗ್ಜೊ ನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಅದೇನೆಂದರೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಪೂರ್ವ ಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು. ಈ ತತ್ವವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು, ನಾನೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಎಲ್ಲರೊಡನೆಯೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇದ್ದರೆ ಅವರೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳೊಡನೆ ಇಂತಹ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತರಲು. ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ, ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿದೆ ಎಂತಲೇ ಹೇಳಬಹುದು, ಅದರೂ ಬಹುಮತದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಭೆ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ, ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ: 216 ಮಂದಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮದೇ ಬಹುಮತ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನದಸ್ಮರು, ಹಳಬರಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳಬರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಹಳಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಆಸನದ ತುಂಬ ತಾವು ಕೂತುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. (ನಗು) ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಸಂಭೋದಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಮಿಸ್ಟರ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಮ್ಮಾವರೆ, ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ತಾವು ಈ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈಗ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Smt. VIJAYA DESAI (Chitapur).—Madam Speaker, I associate myself with the sentiments expressed by our Chief Minister. It is a matter of pride for the whole of women folk because you are the second lady to occupy this post in the whole of India and the first lady in Mysore. Madam, people become great because of their good qualities, because of their towering personality and because of their organising capacity. I feel that you are the unique mixture of all these qualities. You are the embodiment of ability, capacity, strength and courage. I pray God to give you more strength and more courage to discharge your duties efficiently and become the best Speaker of Mysore. I assure you that I co-operative in all the proceedings of the Assembly.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ವಿನಿಸಾರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ನನಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇಡೀ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಬಾಂಧ್ವ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರ ಕಡೆ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತ

ನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ನಾನು ಏನೇ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾದರೂ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ.—ಆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಮನಸಾರೆ, ಆತ್ಮೀಯತೆಯಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡದೆ ಸ್ವಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಾರಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಎದುರು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನನ್ನು ಗರಾಟೆ ಮಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಭಸಪ್ಪನವರೇ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲಚಕ್ರ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹಾರಂಗಿ, ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು, ಮತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕೂಡಿಸುವುದು, ಈರೀತಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ 1972ಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅವರೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡರು. ನಾವು ಈ ಕಡೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಈಗ ಅತ್ಯಂತ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುದ್ದಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಳೂರಿಗೆ ಉಳಿದವನೇ ಗೌಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಈ ಕಡೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರಲಾರದೆಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈರಾದಷ್ಟು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉಗ್ರ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದರೂ, ಅವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ತಾವು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಆಗಿದ್ದರೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಗಂಡಸಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮನ್ನು ಕೋಲಿಸತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಸೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವರಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ತಾವೇ ಗಂಡನು ರೂಪ, ಗಂಡನು ಅವತಾರದಂತೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ವಿನಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವರಾಗಿ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮೂರು ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಗಳತಕ್ಕ ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ನಾಡಿನ ಪರವಾಗಿಯೂ ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪ (ಅರೋಗ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆತನವನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಹೆಸರಾದ ಮನೆತನ. ದೇಶಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆತನ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ತನ್ನೊಲಕ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೋಡೊಟಗ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ)

ಗಿದ್ದೆ. ನಾವುಗಳು ಯಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನತನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮನತನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಅಪಾರ ರಾಜೀಕ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದ ನಂತರ ಇಂಥವರು ಒಬ್ಬರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕ ಕಾಲಬರುತ್ತೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಹಿಂಗೆ ಇದೇ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪರು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಬೆರೆಯವರು ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಗರವರೂ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ತಾವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಒಳ್ಳೇ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜು ಹಾಗೂ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಏನು ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳು—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಇವೆ ಅವು ಒಂದು ನಾಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳೆನಿಸಿ ಇವೆರಡೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸು. ಈ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ—ಅಥವಾ ಅತ್ತೆ ಹಿತ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಇಳಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತೀರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು—ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗುಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡು ಬಹಳವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಿ ಆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳವರನ್ನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ನೀಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎರಡನೆಯವರು, ಒಂದನೆಯವರು ಡಾ. ಸುಶೀಲಾನಾಯರ್ ಅವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದು (ಸಿ) ರಾಜ್ಯವಾಗಿತ್ತು; ಇದರಂತೆ ಅದು ಒಂದು (ಎ) ಸ್ಟೇಷನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಒಂದು (ಎ) ಸ್ಟೇಷನ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ—ಇಡೀ ಭಾರತವೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆನೇಕರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಫಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ತಮಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಚಾರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನವಿದೆ, ಅನುಭವವಿದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಾದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಮಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಏನು ಸಹಕಾರಗಳು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಒಂದು ಸಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮೃದ್ಧ ಸ್ಥಿತವಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇರಬೇಕಾದುದು ಆತ್ಮಗತ. ತಾವು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಸಮನಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕಾಣುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—Hon'ble Madam Speaker, Please accept my hearty congratulations on behalf of the people of our State and on my own behalf. This is the first time in the history of our Legislative Assembly that a lady is elected as a Speaker. So I must thank our Leader and also hon. Members for their generosity and goodwill. May God Almighty grant you His grace and strength to carry on your duties impartially. Thank you.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೋರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಫಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೇನೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಪ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಕೆಲವರು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೇ ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹಲವಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ, ಅಂದರೆ ಬಹಳ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಡೆಡ್ ರಾಕ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮನಗಾಣಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಿದ ಫೋಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಕಮುಕಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕನ್ನಡಪಕ್ಷದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ನವರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಕೂತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಂಥ ಘಟನೆಗಳೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತದೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಚೈರಿಬೆಂಚಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿ ಇರುತ್ತೀರಿಂಬ ಛಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಡೆಡ್ ರಾಕ್ ಬದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಎನಂತಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಹಣ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಈವೊತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೂ ಹೊಸಬರೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ನವರು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಬರಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಲೀಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕತ್ವದ ಚುನಾವಣೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ತಾವು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದು ಸಂತೋಷ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾದರೂ ನಮಗೆ ಒಂದು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎನಂತಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಟಾವಳಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹತ್ತಾತೀತವಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಮೈಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡಿ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೆನ್ನಾರರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರಿ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರ ನಮಸ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಬಡವರ ನಮಸ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರತಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದನ್ನು, ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಂತಹ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಭಾ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಬರೀ ಛಾವನೆಯಲ್ಲ ಇರಬಹುದು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣ ನವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ನಾಳೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ತಮಗೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ದೇಶದ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟು, ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೂ

ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಏನಿದ್ದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು. ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷದವರು, ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯದೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆ ವಿಷಯ. ಆರೀತಿ ತಾವು ಬರಬೇಕು. ಬಾಕಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್‌ಗೆ 100ಕ್ಕೆ 60 ಪರ್ಸೆಂಟು ಅಂತ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಇದ್ದದ್ದೋ ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪಕ್ಷದ ನಿಲುವೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೇ ಸರಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಇವೆರಡರಲ್ಲೂ ಇದ್ದು ಅದರ ಅನುಭವವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಮಾತು ಏನು ಎಂಬುದರ ವಿಷಯವೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಿಮಗೆ ಬಂದಂಥ ಹುಟ್ಟುಗುಣ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಆರೀತಿ ಬೇಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕಾರದಂಥ ಒಂದು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಮತವಿರುವ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪಕ್ಷದ ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಗೌರವವಿರುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮ ಕಡೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡದೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಬ್ಬರ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರೇ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಂತೆ ಕಳೆದ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಹಿ ಅನುಭವವುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರಿಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಧರಣಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಮೂರ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಯ್ತು. ಅದು ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ತಾವು ಆ ಕಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಾವು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಕಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಸಿ, ನಾವು ಮಾಡಿದುದು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಸರಕಾರ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಂಶಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿಯ ಸಂಶಯ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಉಂಟಾದಂಥ ಕಹಿ ಪಾತಾವರಣಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಸರಕಾರದವರು ಎವೇಚನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುವುದುಂಟು. ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೊಠಾವಳಿಯವರು ಗಂಟೆ ಬಡಿದು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ತಾವು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಲ ಹೊದ ಸಲಕರಣೆ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಆದಳೆ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಬಾಳಗಾರವರಿದ್ದಾಗ ಸಹ ನಾನು ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಎಚ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮರ್ ಎರಡೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಗಂಟುಮುಖ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುಮುಖದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಹ್ಯೂಮರ್ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಬಾಳಗಾರವರಲ್ಲತ್ತು. ಅವರ ನಂತರ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಅದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಚ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯೂಮರ್ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಧಾಟಿ, ಹಿಂದೆ ತಾವು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಳಗಾರವರಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಸುಗುಣಗಳಿವೆಯೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವನ್ನು ಈಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಿರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ತಾವು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಡೆಗಾಣದೆ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯವನ್ನೊದಗಿಸುವಿರಿ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ತಾವು ತಮ್ಮಡಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋಗುತ್ತೀರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಹೊದಸಲ ಸರಿಯಾದ ಲೈಟ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ಹೊದಿಸಿದೆ. ಇದೊಂದು ಶುಭ ಸೂಚನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ತಾವು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಡದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ನ್ಯಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ, ಎರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಬಾರದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಿರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಯರ್ಪಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಆರನೀಕೆರೆ).—ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯು ತಮ್ಮ ತೊರೂರು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆದಳೆ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜನರು ಎರೋಧ ದಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಕಡೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ತಾವೂ ಸಹ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಿರಿ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯು ತಮ್ಮ ತೊರೂರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು 4 ಜನ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸನದ ವರೆ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತೊರೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಪ್ಪ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರೇ, ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒಂದು ಧನ್ಯವಾದ ದಿನ ಮತ್ತು ಗೌರವದ ದಿನ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದವೇರಿ ಎಥಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆ ಒಬ್ಬರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಗೌರವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಮನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ಒಂದು ವಸ್ತುವಾಗಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಮತ್ತು ವೈಭವ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕರಾಶಗಳು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಆಸ್ ನನಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಮತ್ತು ಚುರುಕುಚುರುಕಾದ ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಹತ್ವವಾದ ದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯಂತೆ ತಾವು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ- ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ, ವಿಷಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ, ತಾವು ಆ ಪಕ್ಷದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದುದು ಸಂತೋಷ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ತಮಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಭಗವಂತನು ತಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂಧಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈಗ ಸಮಯ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೆಹತಾ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ಸಲ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ತಡವಾದಾಗ, ಅವರು ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕರಾಶಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗಲೂ ಸಹ ಅವರು ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರವಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಪರ ಚಿತ್ತ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಹ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಎಂಬುದು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ 8 ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ 5 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಾವು ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಐದು ಮಂದಿ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದೇ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಠರಾವ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು 5 ಜನ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಕ್ಷಪ್ತಾಸ್ಕೋಟರ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡಬಾರದು. ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಪರ ಜಿಲ್ಲೆ ದುಷ್ಪಾಳಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಾವು ಸಮಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಹೊಡೆದರೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬೈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮೊದಲುಗೆಂಟು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಲೇ ಗಪ್ ಎಂದು ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಪರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ತಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ವತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೇಶ್ವರರೇ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಯಾವಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಬಂಡಿ ಹಾಕಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲಹಬೇಕಾದರೆ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ತಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ತಾಯಿಯಂತೆ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮ ಸಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಲ್ಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಕರಾದ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ಮಮತೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ಎರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಮಸಮವಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವುಗಳು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಮಗೆ, ಅವರ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾವು ಸಹ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ತಾರೇಗೌಡ (ಕಳ್ಳಂಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೇಶ್ವರರೇ, ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಭಾಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕುಳಿರಿತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ವಾಯಿಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಸಾಜನ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳು. ಮಾತೆಯರಲ್ಲರಬೇಕಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು, ತಾಳ್ಮೆ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಡಿವೆ. 1957 ರಿಂದ 1962 ರವರೆಗೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ತಾವು ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಪೀಠದಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾವು ದೇಶದ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಡಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ದೇಶದ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಸೇವೆಯ ಮನೋಭಾವ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರು ಬಹಳ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸಹ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸೆನೆಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇದೆ. ಜನಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠ ಮುಳ್ಳಿನ ಪೀಠವಾಗಿದೆ. ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಭೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಧರ್ಮದ ತಕ್ಕದಿ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೇಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತಾವು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಅವರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವಂಥಾದ್ದು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ವರ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನಿಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ಪರವಾತನ ಸಮಗತಿ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ. ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶಾಂತಿ ನಡನೆ ಮುಂತಾದ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡಲಿ, ತಾವು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನಾದರೂ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸು

ತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭಾನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಡವರ ಬಂಧು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿರುವ ನಿರರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸ, ಮಮತೆ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಈ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೆರವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾವು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಆರ್. ಸಾಂದ್ರ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರೂ ತಮ್ಮ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ 15 ವರ್ಷಗಳ ಅಪಾರ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಮ್ಮನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಯುವಕರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಬೇಕು. ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವಂತಹವರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾಯಿ ತಿಮ್ಮುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಕಿರುಗಾವಲು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ತಾವು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈಗ ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಕಾಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಾದಂಥ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಆಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಬಹಳ ವಿಶಾಲವಾದುದು ; ಹೂವಿನಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು, ಯಾರನ್ನೇ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಮರುಗುವಂತಹ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಆದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮರಾಠೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಅವರು ಬಡವರಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಬಲ್ಲದವರಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮರಣ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಜನರಾದ ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಏತಕ್ಕೂ ಮರಣ್ಯಾದೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ; ಅದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಆರಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಕಡೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಯ್ಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷವೇ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆಯಬೇಕು. ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಬಹುತಃ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೂ ತಾವು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರಮಪಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾವು ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭಾ ನಾಯಕರೇ, ಸದನದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೇ, ಈಗ ವೇಳೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಈ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬಹುಜನ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನನಗೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸದನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯ, ಇದು ಮುಖ್ಯನ ಕುರ್ಚಿ, ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು; ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಆ ರೀತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಈ ಸದನದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೊಸಬಳೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಈ ಕಡೆ ಕೂತೂ ಅನುಭವವಿದೆ; ಆ ಕಡೆ ಕೂತು ಕೂಡ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ—ಇವು ಎರಡೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಗಾಡಿಗೆ ಇರುವ ಎರಡು ಚಕ್ಕ, ಇದ್ದು ಹಾಗೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿತ ವಚನಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ, ಆ ಹಿತವಚನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಿಯ ವಚನಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವು ನನ್ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನಾದರೂ

ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ನನ್ನ ಪ್ರಿಡೆಸೆನ್ಸ್‌ನ್ಸ್, ಯಾವ ಒಂದು ಚೈಡಿಶನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ, ನಾನಾ ತರದ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕಾದುದೇ, ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ನಾವು ದ್ವೇಷ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅತಿ ಏನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಸಹೋದರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫ್ರೀಡಂ ಆಫ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎರಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣಾನ್ವಯ ರೇಟ್ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಲು ಆಶೀರ್ವಚನಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು, ಕೆಲವರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವ ಗಂಡಸಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಢತೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಷ್ಟು ತೋರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಇಲ್ಲ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾರಾದರೂ, ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನವಳು ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂತಹ ಸ್ವಭಾವದವಳು ಅಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವವೂ ನನ್ನದಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವಾದುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಯಾರಿಂದ ಬಂದುದಿದರೆ, ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾದರೂ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ನಾವೇನೂ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಡ ದೇಶ ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಕೂತರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರ ಒಂದು ಕೈ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಿ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ನಾನೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಇದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದರೂ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೈರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಅದಿಂತಹ ಪ್ರೀತಿ ವಚನಗಳಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಹಕಾರ ಸೌಹಾರ್ದ ಮುಂದೆಯೂ ನನಗೆ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಪುನಃ 6 ಗಂಟೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಸೇರುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಳೆ ಈ ಸಭೆಯು 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದು.

The House adjourned at Fifteen Minutes past five of the Clock to meet again at Eleven of the Clock on Saturday, the 25th March 1972.